

Anna Mas Tècnica de promoció local de l'Ajuntament d'Olost

“De Rocaguinarda s’ha dit que era un bandoler just”

INDULT • “El bisbe de Tortosa, Pedro Manrique, li va aconseguir l’indult amb la condició de deixar Espanya i servir el rei Felip III des de les companyies d’infanteria de Flandes i Itàlia” **ASTÚCIA** • “Va ser perseguit però mai van aconseguir atrapar-lo, totes les seves gestes que a l’Espai Perot Rocaguinarda expliquem estan molt ben documentades als arxius”

Teresa Berengueras
OLOST

Perot Rocaguinarda va ser el bandoler català més internacional en el segle XVI. D’ell i la seva vida Anna Mas en sap més del que podem escriure. A Olost, poble veí d’on va néixer el bandoler, hi ha un Espai a nom de Perot on es pot veure la seva vida i les seves gestes, la seva força i la seva tenacitat. Cervantes, a *El Quixot*, parla d’aquest bandoler i l’anomena Roque Guinart. Els més atrevits asseguren que l’escriptor i el bandoler es van trobar a Barcelona. Tot això i més ho poden trobar a aquest Espai. Sempre les històries de bandolers fascinen, i més en aquestos dies.

Quan i amb quin motiu es crea l’Espai Perot Rocaguinarda?

La figura del Rocaguinarda ja existia des del 1987 quan a Olost apareixen els gegants Perot Rocaguinarda i la seva dona Mercè Pecanins. Després es va voler fer alguna cosa històrica relacionada amb el personatge i l’any 2013 es va dedicar, a les antigues escoles d’Olost, un espai on explicar la vida d’aquest bandoler.

Quina és la història del bandoler Rocaguinarda?

Rocaguinarda va néixer l’any 1582 a Oristà, poble al costat d’Olost; la seva dona, Mercè de Pecanins, sí que està relacionada amb el poble d’Olost pel mas de Pecanins. I com que ja feia anys que s’estava fent la fira del Rocaguinarda, i un escriptor d’Olost, Anicet Salvans, en una de les seves obres situa el bandoler molt vinculat a Olost, va fer que aquí es creés aquest espai per contar qui va ser i què va significar Perot Rocaguinarda en la història.

Què és el que expliquen en l’Espai dedicat al bandoler?

Contem la vida de Rocaguinarda, tot d’una manera molt documentada i amb bibliografia que

Anna Mas, amb els títeres de Rocaguinarda i la seva dona Mercè a l’Espai on es poden veure les gestes del bandoler lluçanenc ■ T.B.

identifica els fets històrics que aquest personatge va protagonitzar. Tenim plafons on s’explica la història del bandolerisme per situar els visitants en el que passava en aquells moments: hi havia dos bàndols, els Nyerros i els Cadells, amb les seves lluites pel poder. En aquells dies els bandolers eren persones que lluitaven però, generalment, amb el suport d’un noble d’alguns dels bàndols en lluita. Rocaguinarda és el bandoler per excel·lència de la comarca del Lluçanès, va estar perseguit però mai van aconseguir atrapar-lo. Totes les seves gestes que aquí expliquem estan molt ben documentades als arxius.

Perot, com que no era l’hereu de casa seva, ha de marxar a Vic i allà contacta amb el cap dels Nyerros, aleshores enfrontats als Cadells, que dominaven el bisbat de Vic. És aleshores quan es fa bandoler?

El bisbe Robuster era el cap dels

Cadells a Vic, era un home molt ferm que tenia molts enemics. Aquí expliquem que una de les raons per les quals Rocaguinarda es va fer bandoler fou perquè un dia que passava per davant del bisbat fou atacat pels homes de Robuster; fins aleshores no havia protagonitzat cap lluita, era l’any 1602 i en aquell moment es va prometre fer venjança i passà a ser bandoler amb gent de totes condicions, ja que aleshores les bandes del bandolerisme eren una barreja de tota mena de gent i classes socials. Sobre ells sempre hi havia membres de la noblesa que els pagaven per fer el treball brut. Rocaguinarda sempre va tenir amistats que el protegien i també moltes persones estaven al seu costat i li cobrien les espatlles, ja que era una mena de Robin Hood català.

Presenten la figura de Rocaguinarda com la d’un bandoler bo o dolent?

Sempre s’ha dit que era just, robava als rics i ajudava els pobres. El bisbe de Tortosa, Pedro Manrique, li va aconseguir l’indult amb la condició de deixar Espanya i servir el rei Felip III des de les companyies d’infanteria de Flandes i Itàlia. Va ser la seva desaparició com a bandoler.

Com era físicament, Perot Rocaguinarda?

Era alt i prim i li agradava vestir de manera elegant, tenia la barba tirant a roja i duïa plomes vermelles al barret. Tot això ho sabem pels escrits fets per gent de la seva època.

Quin tipus de persones s’interessen per visitar aquest Espai Rocaguinarda?

La veritat és que des que soc aquí m’he adonat que les persones que venen a visitar-lo són gent que ha sentit parlar d’aquest bandoler, venen aquí

i també fan recorreguts pels diferents llocs que hi ha dedicats als bandolers de Catalunya; és gent amb interès per conèixer noves coses. També reben visites de gent que fa turisme rural i de famílies que, després de veure les ofertes de la zona, venen a l’Espai Perot Rocaguinarda.

Les instal·lacions de l’Espai són visitades també per la població escolar?

Una de les meves tasques és fer difusió i parlar amb les escoles, començant per les del Lluçanès, i anar donant a conèixer aquest Espai perquè vinguin a saber aquesta història. Sempre s’ha parlat més del Serrallonga –recordo de petita cantar allò de “torna, torna, Serrallonga”– que del Perot, malgrat que aquest té molta més història. Als 53 anys encara estava fent de comandant a Nàpols; la darrera pista que tenim d’ell és del 1635, mai s’ha sabut com va morir. ■

Tenaç

Anna Mas és una dona tenaç que amb el seu treball intenta que la figura del bandoler Perot Rocaguinarda sigui coneguda a tot arreu de Catalunya. El bandolerisme català també té la seva història, i és la d’aquest bandoler del Lluçanès la que a Olost, a l’Espai que du el seu nom, s’explica als visitants gràcies al treball d’aquesta dona que gaudeix contant les gestes de Rocaguinarda.